

LANDVERHUIZERS UIT DE VOORMALIGE GEMEENTE LIMBRICHT (vervolg) IRMA LOMMEN – SALDEN

De familie Theodoor van den Bongard, Dorpstraat, Guttecoven.

Theodoor van den Bongard, geboren 18 oktober 1815 te Guttecoven, zoon van Joannes Petrus van den Bongard en Maria Barbara Tummers, huwt 20 januari 1849 te Guttecoven met **Maria Josepha Behren**, geboren 5 juli 1826 te Guttecoven, dochter van Willem Behren en Anna Lucia Coenen.

Theodoor van den Bongard was herbergier en pleisteraar van beroep en het gezin woonde aan de Dorpstraat te Guttecoven. Er worden 7 kinderen geboren; I: Peter Willem in 1849, II: Jan Mathijs in 1852, III: Peter Joseph in 1854, IV: Jan Hubertus in 1855, V: Maria Elisabeth in 1857, VI: Herman Willem in 1860 en VII: Maria Barbara in 1862, allen meegereisd naar Amerika.

Op 6 mei 1867 begint Theodoor met de verkoop van zijn roerende en onroerende goederen. De verkoop en verpachting van het land wordt samen gedaan met Jan Gerard Monnens en Jacob Solberg die gelijktijdig met de van den Bongard's naar Amerika vertrekken.

Dinsdag 7 mei volgde de verkoop van huisraad en vee, waaronder 2 koeien, 1 os, 1 rund, 1 schaap en 2 varkens. 16 Mei volgt de verkoop van het huis in Guttecoven, gemeente Limbricht, sectie C, nr. 2119, voor de som van 400 gulden aan Caspar Wetzels, landbouwer te Guttecoven. De verkopen van land en huisraad brengen ongeveer 3400 gulden op.

Dan op 23 mei volgt nog de aanstelling van de gevolmactigden; Peter Custers, gemeente secretaris, Jan Willem Gijskens, akkerbouwer en Jakob Golstein, bierbrouwer, allen wonende te Guttecoven.

Handtekening van Theodoor van den Bongard

Theodoor, de zwangere Maria Josepha en hun 7 kinderen, in de leeftijd tussen 5 en 18 jaar, vertrekken 25 mei vanuit Antwerpen naar Liverpool. Op 1 juni vertrekken ze van daar met het schip E.C. Scranton, aankomst in New York 13 juli 1867. Tijdens de overtocht naar Amerika overlijdt Theodoor aan boord van het schip. Dit moet een geweldige schok geweest zijn voor Maria Josepha.

De families van den Bongard, Solberg en Monnens zijn samen gereisd en hebben allen het tragisch verlies van Maria Josepha Behren meegemaakt. Daarom is het niet zo verwonderlijk dat de weduwe van den Bongard de weduwnaar Jan Gerard Monnens huwt bij aankomst in Minnesota op 23 juli 1867.

Op 13 oktober 1867 wordt de zoon van Maria Josepha en haar overleden echtgenoot Theodoor geboren, hij wordt Jan Hugo genoemd. Maar helaas overlijdt hij reeds op 14 november van datzelfde jaar. Er worden geen kinderen geboren uit het huwelijk Monnens – Behren.

Maria Josepha Behren overlijdt 13 februari 1875 te Laketown aan "inflammation", een ontsteking. Ze is dan nog geen 49 jaar oud. Van de kinderen zijn op dat moment alleen de twee oudsten gehuwd de anderen blijven bij hun stiefvader, Jan Gerard Monnens, wonen. De naam van den Bongard is ondertussen veranderd in 'gewoon' Bongard.

Kinderen Theodorus van den Bongard en Maria Josepha Behren.

I: **Peter Willem (William)**, geboren 4 december 1849 te Guttecoven, huwt in 1873 te Chaska met

Marguerite Roeser, geboren juli 1853 te Luxemburg, dochter van Peter Roeser en Babara Mouse.

William en Marguerite vestigen zich in Chanhassen waar twee kinderen worden geboren. Bij de geboorte van een derde kind, in juli 1877, overlijdt Marguerite samen met de baby.

In mei 1878 hertrouwt William met **Caroline Roeser**, geboren 1858 in Luxemburg, zij is een zus van zijn eerste echtgenote. Uit dit tweede huwelijk worden nog zeker 8 kinderen geboren waarvan er 4 zeer jong sterven.

Volgens de kadasterkaart van Carver County uit 1880 bezit William Bongards in section 12 van Chanhassen Township 52.30 acres (ong. 21 ha) land.

Rond 1895 verhuist het gezin naar St. Paul alwaar William gaat werken bij een overslagplaats voor vee. Later is hij o.a. ook tuinman en portier.

Op 25 mei 1923 overlijdt William te St. Paul, 73 jaar oud. Hij wordt begraven op het katholieke Calvary kerkhof te St. Paul.

Caroline verhuist waarschijnlijk in 1926 met haar jongste dochter en haar familie naar Pennsylvania.

Grondplaat William Bongard op het Calvary kerkhof te St. Paul

II: **Jan Mathijs (Mathias)**, geboren 4 januari 1852 te Guttecoven, huwt in september 1874 te Waconia met **Anna Maria Hefferly**, geboren in Pennsylvania rond 1854.

In Chanhassen worden 10 kinderen geboren waarvan er een maar een paar jaar oud wordt. Bij de bevalling van het elfde kind in mei 1892 sterft Maria Anna, ze is dan 38 jaar oud.

In november van dat zelfde jaar hertrouwt Mathias te Chaska met **Louisa Kochs, weduwe Schutrop**, geboren september 1857, dochter van Henry Kochs.

Louisa Kochs huwt 1882 in Minnesota met Carolus Antonius Schutrop. Chas was geboren 12 november 1855 te Millen als zoon van Peter Mathias Schutrop en Maria Catharina Balbina Habetz. Het gezin Schutrop - Habetz, vader, moeder en 5 kinderen arriveert op 20 mei 1868 vanuit Antwerpen in New York. Zij vestigen zich in Chanhassen, Carver Co, Minnesota.

Chas en Louisa vestigen zich na hun huwelijk ook in Chanhassen. Op 2 november 1890 overlijdt Chas aldaar Louisa achterlatend met 4 kleine kinderen.

Uit dit tweede huwelijk worden 5 kinderen geboren waarvan de jongste, Benjamin, op 18 jarige leeftijd overlijdt tijdens de grote griep epidemie van 1918.

In 1880 bezit Mathias in Chanhassen 80 acres land (ong. 32 ha). In 1900 bestaat het gezin van Mathias Bongard uit vader, moeder Louisa en 14 kinderen, een mixture van kinderen uit hun beider eerste huwelijk en de kinderen die ze samen nog hebben gekregen. Zelfs in 1910 wonen er nog 8 kinderen thuis.

Op ongeveer 65 jarige leeftijd gaat Mathias met pensioen maar blijft in Chanhassen wonen.

Mathias Bongard overlijdt in juli 1928 in Chanhassen aan leverkanker. Zijn tweede echtgenote, Louisa Kochs sterft in januari 1935. Mathias, zijn eerste echtgenote Anna en Louisa zijn samen begraven op het katholieke kerkhof van St. Hubert's te Chanhassen.

Na de dood van Mathias werd de boerderij in Chanhassen, die geschat was op \$12.000, op verzoek van de weduwe openbaar verkocht. Louisa had via de rechtbank deze verkoop afgedwongen omdat ze niet wilde wachten op haar deel in deze boerderij, ze wilde cash! De verkoop vond plaats op 10 mei 1930 buiten voor het Carver County Courthouse. De hoogste bidder was Mathias's zoon Hubert Joseph, hij verkreeg de farm voor \$13.600. Na aftrek van kosten en belasting bleef er \$13.121, 26 over en Louisa ontving hieruit haar deel 1/3 deel van \$4373, 82.

Grafsteen Bongard op het kerkhof St. Hubert in Chanhassen

III: **Peter Joseph (Joseph)**, geboren 22 januari 1854 te Guttecoven, huwt november 1880 te Chanhassen met **Anna Elisabeth Wey**, geboren maart 1862 in Laketown, dochter van Hubert Wey en Catherine Glasser.

Joseph en Anna wonen eerst in Chanhassen bij de ouders van Anna. Aldaar worden hun eerste 5 kinderen geboren. In 1900 wonen ze echter in Corina Township, Wright County, Joseph is farmer en er worden nod 3 kinderen geboren. In 1910 is het hele gezin verhuisd naar St. Paul. Joseph werkt dan in een 'packing house'.

In South St. Paul zijn sinds 1886 de grote stock yards, een soort markt waar het vee verzamelt (aanvoer per trein) en verhandelt wordt. Boeren kopen er hun nieuwe koeien, schapen en ander klein vee, vleeshandelaren kopen er hun slachtvee. Dit vee wordt ter plaatse geslacht en verwerkt in de zogenaamde 'packing houses'. Velen trokken begin 1900 naar St. Paul om in stockyards en de vleesverwerkende industrie hun brood te verdienen.

Joseph Bongard overlijdt in augustus 1922 te St. Paul aan een maagzweer, hij werd 68 jaar oud. Anna Wey overleeft hem nog 27 jaar en overlijdt maart 1949 te St. Paul. Bij haar overlijden zijn nog 4 zoons en 3 dochters in leven, verder 12 kleinkinderen en 7 achter kleinkinderen. Ze zijn beiden begraven op het katholieke Calvary kerkhof te St. Paul.

IV: **Jan Hubertus (Hubert)**, geboren 31 oktober 1855 te Guttecoven, huwt april 1883 met **Veronica Hendricks**, geboren maart 1858 in 'Prussia'.

Hubert woont ook na zijn trouwen in Chanhassen en werkt o.a. als saloonkeeper en als 'section hand' bij de spoorwegen. En net als zijn broers verhuizen Hubert en Veronica begin 1900 naar St. Paul waar Hubert eerst als 'cutter' in de stockyards werkt maar later toch weer terugkeert bij de spoorwegen.

Hubert en Veronica krijgen 8 kinderen waarvan een zoon, Herman, op 3 jarige leeftijd overlijdt aan longontsteking.

Op 31 oktober 1929 overlijdt Hubert Bongard in St. Paul. Veronica is hem dan al in 1926 voorgedaan. Ze zijn beiden begraven op het katholieke Calvary kerkhof te St. Paul.

V: **Maria Elisabeth (Elizabeth)**, geboren 20 november 1857 Guttecoven, blijft tot en ook na haar huwelijk wonen bij haar stiefvader Jan Gerard Monnens. In maart 1886 huwt ze te Chaska met **John Henry Schaefer**, geboren 20 september 1859 in 'Germany'.

Korte na hun huwelijk verhuizen Henry, timmerman van beroep, en Elizabeth naar St.Paul. Jan Gerard Monnens trekt dan bij hun in en sterft aldaar in januari 1887.

Het gezin Schaefer krijgt 6 kinderen, een dochter overlijdt op 17 jarige leeftijd. Elizabeth Bongard overlijdt december 1920 in St. Paul. Henry Schaefer hertrouwt nog twee keer en overlijdt april 1947 te St. Paul. Ook Elizabeth en Henry zijn begraven op het katholieke kerkhof Calvary in St. Paul.

VI: **Herman Willem (Herman)**, geboren 22 juni 1860 te Guttecoven, huwt augustus 1895 te Chanhassen met **Katie Hankeur (Hauger)**, geboren in Syracuse, New York op 17 maart 1873.

Anders dan zijn broers blijft Herman in Chanhassen wonen. Hij heeft er een boerderij en blijft boeren tot zijn dood in april 1926.

Herman en Katie krijgen 5 kinderen, 3 dochters en 2 zoons.

Katie Hankeur overleeft haar man nog 24 jaar en sterft in juli 1950, ook te Chanhassen. Zij zijn beiden begraven op het kerkhof van St.Hubert's Church waar hun graven nog aanwezig zijn.

VII: **Maria Barara**, geboren 8 november 1862 te Guttecoven.

Het is niet zo verwonderlijk dat van dochters zo moeilijk gegevens te vinden zijn daar de meisjesnaam bij hun huwelijk volledig verdwijnt. De vrouwen gaan dan verder door het leven onder hun gehuwde naam en zijn daardoor zeer moeilijk te traceren.

In 1880 werkt Barbara als kokkin in een hotel in Excelsior, Hennepin County, Minnesota. Daarna ontbreekt van haar ieder spoor.

VIII: **Jan Hugo**, geboren 27 september 1867 in Laketown, Minnesota, aldaar overleden op 14 november 1867.

Hubert Joseph Bongard, 1879-1974, zoon van Jan Mathijs – en Anna M. Hefferly, bij zijn huwelijk in 1909 met Anna Petronella Jorissen, 1889-1942.

Met dank aan: vooral Nany Zuber, MN, en aan Betty Dols, MN en Kay Hartzell, MD.

Bronnen o.a.:

- o Lijst Limburgse Emigranten, Provinciaal Archief Limburg
- o Bevolkingsregister Guttecoven
- o Burgerlijke Stand Limbricht
- o Weekblad Mercurius 1867
- o Passagierslijst schip E.C. Scranton
- o Notarieel Archief Notaris L.J.B. van der Heijden, Sittard
- o Censussen Minnesota, meerdere jaren
- o Civil Records, o.a. Carver County, Carver County Courthouse, Minnesota
- o St. Paul City Directory
- o Kadasterkaart Carver County, Minnesota, 1880
- o Kranten Carver County, Minnesota
- o Meerdere kerkhoven in Minnesota

Limburg Emigrant